

ऑग्रोमेट अँडवायझरी बुलेटीन

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु,

कृषी हवामानशास्त्र विभाग

फोन : ०२०-२५५३८००९

कृषी महाविद्यालय, पुणे ४११ ००५ ई-मेल : amfupune@gmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि०८/१०/२०२४

जिल्हा : जळगाव

हवामान अंदाज :

हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (०८/१०/२०२४ ते १२/१०/२०२४)				
	दिनांक	9	10	11	12
पाऊस (ममी)	2	3	4	7	3
कमाल तापमान (अं.से.)	36	35	34	34	35
कमान तापमान (अं.से.)	22	22	23	23	23
ढग स्थिती (आकाश)	1	6	6	8	4
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	73	75	72	74	75
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	44	43	43	46	48
वाऱ्याचा वेग (कमी.तास)	8	7	8	6	10
वाऱ्याची दिशा (अंश)	71	77	109	108	108

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	पीक अवस्था	कृष वषयक सल्ला
हवामान सारांश/ इशारा		भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात दिनांक ०८ ते १२ ऑक्टोबर, २०२४ दरम्यान तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता आहे.
वस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		वस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र वभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक १३ ते १९ ऑक्टोबर, २०२४ दरम्यान ➤ पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे. ➤ कमाल तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे. ➤ कमान तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		• जिल्ह्यात पावसाची शक्यता असल्याने पावसाचा अंदाज बघून पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची स्टिकरसह फवारणी करावी. • काढणी केलेल्या शेतमालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. काढलेली पके पावसापासून संरक्षण होण्याच्या दृष्टीने योग्यरीत्या ताडपत्रीने झाकून ठेवावीत. • शेतकरी बांधवांनी आपल्या पकाचे कीड व रोगासंदर्भात नियमन सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास व वध योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात. • शेतकरी बंधूंनी हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामानाचा पूर्वानुमाना करिता मेघदुत मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • तसेच शेतकरी बंधूंनी मेघगर्जना व वजेचा पूर्वानुमाना करिता दामनी मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • रब्बी पकांच्या पेरणीसाठी जमीन तयार करून पेरणीस सुरवात करावी.
कापूस	वेचणी	बोंडे पूर्ण उमललेल्या कापसाच्या वेचणीस सुरवात करावी. सध्याच्या हवामानामुळे शेंदरी बोंड

	अवस्था	अळीच्या नियंत्रणासाठी ट्रायकोग्रामा अंडी (ट्रायकोकार्ड) १.५ लक्ष हेक्टर शेतात प्रसारण करावे. तसेच बॉड अळीच्या (रासायनिक) नियंत्रणासाठी प्रोफेनोफॉस ५० ईसी ३० मली कंवा स्पिनोसेंड ४५ एस.सी. ३.५ मली प्रति १० लटर पाण्यातून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी.
सोयाबीन	पक्वता ते काढणी अवस्था	पक्व पकाची काढणी शेंगांचा रंग पवळट तांबूस झाल्यानंतर करून घ्यावी. पीक काढणीस उशीर झाल्यास शेंगा फुटण्यास सुरुवात होते. काडाचे छोटे छोटे ढीग करून प्रखर सूर्य प्रकाशात वाळवावे त्यानंतर मळणी करावी. तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता असल्याने काढणी झालेल्या पकांची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
तुर	फुलोरा अवस्था	फुलोरा अवस्थेमध्ये पकास आवश्यकतेप्रमाणे व उपलब्धतेनुसार पाणी द्यावे. कडीच्या प्रादुर्भावाचा अंदाज घेऊन प्रती हेक्टरी ५ या प्रमाणात कामगंध सापळे लावावेत. आवश्यकतेनुसार कोळपणी कंवा खुरपणी करावी त्यामुळे जमनीतील ओलावा व अन्वद्रव्यासाठी पकांची परस्परांशी स्पर्धा होणार नाही. शेतात पक्षांना बसण्यासाठी मचाण म्हणजेच इंग्रजी टी आकाराचे पक्षी थांबे ५० ते ६० प्रती हेक्टर उभारावेत. पकास फुलकळी येताना प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून ५ टक्के निंबोळी अर्काची फवारणी करावी.
मका	पक्वता ते काढणी अवस्था	फवारणी केलेल्या मक्याचा वापर जनावरांच्या चा-यासाठी तसेच मका कणसांचा वापर खाण्यासाठी १५ ते २० दिवसापर्यंत करू नये. पक्व पकाची काढणी करून प्रखर सूर्य प्रकाशात वाळवावे. तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता असल्याने काढणी झालेल्या पकांची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
हरभरा	पेरणी	हरभरा पकांची पेरणी करणेसाठी जमनीची पुर्वमशागत करून जमन तयार करावी. बागायती हरभरा २० ऑक्टोबर ते १० नोव्हेंबर या दरम्यान पेरल्यास चांगले उत्पादन येते. जमनीच्या पुरेश्या ओलाव्यावर व योग्य खोलीवर बीजप्रक्रया करून पेरणी करावी.
द्राक्षे	छाटणी अवस्था	ऑक्टोबर छाटणी वेळेवर करून छाटलेल्या कड्या व पाने बांधावर न टाकता योग्य वल्हेवाट लावावी. छाटणी नंतर वेलीच्या खोडांना कॉपरऑक्झीक्लोराईड ०.४ टक्के + गेरू ३ कलो प्रति १० ल. पाणी या प्रमाणे पेस्टिंग करावे.
जनावरांचे व्यवस्थापन		जंताच्या व वध आजाराच्या नियंत्रणासाठी पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने जंतनाशक व लसी जनावरांना पाजावे/टोचून घ्यावे. पावसाळ्यात जनावराना ओला चारा अति प्रमाणात दिल्यामुळे जनावरांचे पोट फुगते त्यामुळे ओला चारा योग्य प्रमाणात द्यावा. शेळ्यांना गोचीड व पसवा यांपासून त्रास होऊ नये म्हणून डेल्टामेथ्रन हे रसायन असलेले (उदा.ब्युटॉक्स) द्रावण पशु वैद्यकाच्या सल्ल्याने गोठ्यात व शेळ्यांच्या अंगावर फवारावे. पाण्याच्या हौदांची नियम स्वच्छता करून घुना लाऊन घ्यावे.

*टिप : शेतकरीबंधूनी पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करताना स्वतःची योग्यती खबरदारी/काळजी घ्यावी.

स्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान :-

ठिकाण : कृ.म.वि., पुणे.

दि. : ०८.१०.२०२४

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकूमौसे, ऐएमएफयु, पुणे तथा
प्रमुख, कृषि हवामानशास्त्र विभाग, कृ.म.वि., पुणे